

Warszawa, dnia 26 czerwca 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 1509/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Agnieszka Wojciechowska-Langda

protokolant sekr. sądowy Robert Wójcik

przy udziale oskarżyciela publicznego starszego inspektora A. T., działającej
w imieniu Urzędu Skarbowego W. (...)

po rozpoznaniu dnia 26 czerwca 2019 r. w Warszawie

sprawy P. W. s. C. i J., ur. (...) w W.

oskarżonego o wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 kks

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżyciela publicznego i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 31 lipca 2018 r. sygn. akt VIII W 346/18

1. uchyła zaskarżony wyrok poza rozstrzygnięciem z punktu 2 i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie;
2. zmienia rozstrzygnięcie z punktu 2 przez podwyższenie do kwoty 588 (pięćset osiemdziesiąt osiem) złotych plus należna stawka VAT wynagrodzenia zasądzonego na rzecz adw. M. O. za obronę z urzędu przed sądem I instancji;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. O. kwotę 420 zł plus należna stawka podatku VAT tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w instancji odwoławczej.

Sygn. akt VI Ka 1509/18

UZASADNIENIE

Apelacja obrońcy co do zasadny nie była słuszna i zasługiwała na uwzględnienie jedynie w części dotyczącej kosztów. Natomiast zasadny był zarzut z apelacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w punkcie 2, co do obrazu przepisów prawa materialnego, która skutkowałą nieprawidłowym bo częściowym umorzeniem postępowania co do czynu z pkt. 1. zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się do powyższego zarzutu, jak również przedstawionej w tym zakresie argumentacji, przede wszystkim godzi się w tym miejscu przypomnieć, iż stosownie do treści art. 51 § 1 k.k.s. karalność wykroczenia skarbowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok. Przepisy art. 44 § 2-4 i 6-7 stosuje się odpowiednio, zgodnie zaś z treścią art. 44 § 3 k.k.s. w wypadkach przewidzianych

w § 1 lub § 2 bieg przedawnienia przestępstwa skarbowego polegającego na uszczupieniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej rozpoczyna się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności. Jeżeli sprawca przestępstwa skarbowego dopuścił się uszczuplenia lub narażenia na uszczuplenie należności celnej, bieg jego przedawnienia rozpoczyna się z dniem, w którym powstał dług celny; jeżeli nie jest

możliwe określenie dnia powstania długu celnego, bieg przedawnienia przestępstwa skarbowego rozpoczyna się z dniem najwcześniejszym,

w którym istnienie długu celnego zostało ustalone. Nie sposób w tym miejscu nie zauważyć, że - jak zasadnie podnosi się w praktyce orzeczniczej - skoro wykroczenie stypizowane w przepisie art. 57 § 1 k.k.s. posługuje się pojęciem uporczywego nie wpłacania w terminie podatku, to w świetle wykładni przepisu art. 53 § 29 k.k.s., należy do kategorii czynów polegających na uszczupleniu należności publicznoprawnej. Art. 44 § 3 k.k.s. w zw. z art. 51 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 53 § 27-29 k.k.s. stanowi, że bieg przedawnienia karalności czynów polegających na uszczupleniu należności publicznoprawnej rozpoczyna się z końcem roku w którym upłynął termin płacenia należności. Krótko mówiąc, uznanie czynu stypizowanego

w art. 57 § 1 k.k.s. za wykroczenie o wieloczynowym określeniu czynności wykonawczej, a więc, że uporczywe niewpłacanie w terminie podatku stanowi sekwencję zaniechań oznacza, iż czas popełnienia tak określonego czynu biegnie od pierwszego dnia, w którym sprawca może jeszcze zrealizować swój obowiązek do dnia ostatniego zachowania (zaniechania) wypełniającego znamiona uporczywego nie płacenia podatku. Tak oceniany czyn jest popełniony z chwilą upływu terminu wpłaty, a czasem jego zakończenia „jest moment upływu ostatniego ustawowego terminu do zapłaty podatku objętego opisem czynu” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia

3 października 2008r., III KK 176/08, LEX Nr 486196). Nie można zatem postąpić tak jak uczynił to Sąd Rejonowy, to jest niejako „poszatkować” czyn zarzucany oskarżonemu i za niektóre czynności sprawcze skazać oskarżonego, a co do pozostałej części tego samego czynu postępowanie karne umorzyć z uwagi na przedawnienie karalności wykroczenia. Wykroczenie zarzucane oskarżonemu - w świetle tego co przedstawiano wyżej – należy traktować jako jedno zdarzenie, jeden czyn mimo, iż składa się ono z wielu zachowań. Wracając zaś jeszcze do kwestii przedawnienia karalności, to w tym miejscu warto odwołać się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2014 r., sygn. akt III KK 226/14 zgodnie z którym „Ustawodawca, przyjmując w art. 44 § 4 k.k.s. rozpoczęcie biegu terminu przedawnienia od czasu nastąpienia skutku, powiązał to nie z samym skutkiem jako rezultatem określonego czynu zabronionego, lecz ze skutkiem jako warunkiem sine qua non dokonania przestępstwa (wykroczenia skarbowego). Bez wątpliwości dokonanie wykroczenia z art. 57 § 1 k.k.s. nie zależy od nastąpienia skutku określonego w kodeksie karnym skarbowym ponieważ do przyjęcia, że doszło do jego dokonania, wystarczające jest samo nie wpłacenie podatku w terminie, jedynie pod warunkiem, że było to zaniechanie o charakterze uporczywym. Tak więc w wypadku tego wykroczenia unormowanie art. 44 § 4 k.k.s. nie ma zastosowania, natomiast bieg terminu jego przedawnienia liczony musi być zgodnie z regulacją art. 44 § 3 k.k.s.”. Powyższe orzeczenie przeczy więc wyrażonemu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stanowisku Sądu Rejonowemu, który błędnie uznał, iż art. 44 § 3 k.k.s. nie ma w niniejszej sprawie zastosowania.

Rację ma zatem oskarżyciel publiczny wskazując, że skoro P. W. miał uporczywie nie wpłacać podatku od towarów i usług za miesiące: grudzień 2011 r., styczeń - grudzień 2012 r., styczeń - grudzień 2013 r., styczeń - grudzień 2014 r., styczeń - grudzień 2015 r., styczeń - luty 2016 r. i kwiecień -październik 2016 r., to bieg przedawnienia tego wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 k.k.s. rozpoczynał się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności tj. rozpoczynał się z dniem 31 grudnia 2016 r.

W sprawie niniejszej postępowanie przeciwko P. W. o wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 k.k.s. wszczęto w trakcie biegu rocznego terminu od czasu jego popełnienia, a zatem zgodnie z art. 51 § 2 k.k.s. bieg tego terminu przedawnienia uległ jeszcze wydłużeniu o dalsze dwa lata, a więc przedawnienie karalności tego wykroczenia mogło nastąpić dopiero po upływie okresu 3 lat od końca roku, w którym upłynął termin płatności tej należności tj. w dniu 31 grudnia 2019 roku licząc od 31 grudnia 2016 r. (patrz: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2015 r. V KK 411/14 z tezami „Art. 44 § 3 KKS w zw. z art. 51 § 1 i 2 KKS i w zw. z art. 53 § 27-29 KKS, bieg przedawnienia karalności czynów polegających na uszczupleniu należności publicznoprawnej rozpoczyna się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności należności” i „Bieg terminu przedawnienia karalności wykroczenia skarbowego polegającego na uszczupleniu należności publicznoprawnej rozpoczyna się nie od czasu jego popełnienia, ale z końcem roku, w którym upłynął termin płatności tej należności.”). Z tych względów uznać należało, iż w rozpoznawanej sprawie doszło do naruszenia art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 51 § 1 k.k.s.

W świetle powyższego nie można było zgodzić się z rozstrzygnięciem zawartym w pkt. 1 zaskarżonego wyroku o umorzeniu postępowania w zakresie „części” czynu zarzucanego oskarżonemu z powodu przedawnienia jego karalności. W zaistniałej sytuacji procesowej - przy przyjęciu, że zachowanie P. W. objęte zarzutem stanowi jeden czyn – Sąd Odwoławczy kierując się treścią art.113 k.k.s. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. tj. zakazem skazanie oskarżonego, co do którego w pierwszej instancji umorzono postępowanie, uchylił – poza rozstrzygnięcie z pkt. 2 - zaskarżony wyrok i sprawę przekazał sądowi I instancji do ponownego rozpoznania w tym zakresie.

Biorąc powyższe pod uwagę na uwzględnienie nie mogła zasługiwać apelacja obrońcy oskarżonego w zakresie zarzutu z pkt. I. Uwzględniono natomiast apelację obrońcy w zakresie wysokości zasądzonej kwoty tytułem zwrotu kosztów udzielonej oskarżonemu pomocy prawnej. Zdaniem Sądu Okręgowego, mimo uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, obrońca na dotychczasowym etapie wykonał przed Sądem I instancji obowiązki, za które powinien otrzymać stosowane wynagrodzenie. Apelacja w tym zakresie jest o tyle zasadna, że przyznana w zaskarżonym wyroku kwota wynagrodzenia nie uwzględnia wszystkich terminów rozpraw, na których obrońca wykonywał swoje obowiązki. Obrońca była obecna na rozprawach w dniach: 11 kwietnia, 22 maja i 31 lipca 2018 r., a zatem zgodnie z § 17 ust. 2 pkt. 3 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 X 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu należało przyznać kwotę 588 zł plus stawka VAT za obronę z urzędu przed Sądem I instancji. Natomiast biorąc pod uwagę datę i treść pisma z k. 188, Sąd Odwoławczy nie widzi podstaw do przyznania obrońcy wynagrodzenia za etap postępowania przygotowawczego.

Reasumując – przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy uwzględni przedstawione zapatrywania prawne Sądu Odwoławczego co do przedawnienia karalności czynu zarzucanego P. W. i po przeprowadzeniu prawidłowego postępowania rozstrzygnie co do jego odpowiedzialności prawnokarnej.

O kosztach obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie § 17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.